

Valutasnerturin í Íslandi

Verður hann at reka føroyingar úr íslensku fiskivinnuni?

Tað stendur á hjá íslendingum valutaliga.

Nú týkst valutakreppan tó at vera loyst fyríbils við at leggja so høga avgift á útlutning av fremmandari valuta — upp til 50 pst. og í einstøkum ferum upp um 100 pst. — at tað í roynd og veru týðir eina skerjan av keypikraftini á tí íslenska peninginum fyri allar, ið skulu hava hann umbýttan í fremmandanda valuta.

Fyri føroyingar verður hendan skerjan at merkjast við at tað verður ikki meira, enn tað fer at loysast seg hjá teimum at halda fram við at sigla við íslenskum fiskiferum, um ikki á ein ella annan hátt eitt undantak verður gjørt fyri teir.

Teir íslensku kjansirnir hava ver-

ið so góðir, at fiskimenn okkara kappaðust um at sleppa við íslenskum skipum.

At so nogv varð burtúr hjá føroyingum, komst fyri mestapartin av, at tað bar til hjá teimum at fáa íslenska peningin umsettan og heimfluttan til føroyskan pening til eina kurs, sum veruliga var nógv hægri, enn peningurin hevði í keypvirði í Íslandi. Harafrat kom tað, at til bar hjá føroyingum at keypa sær alla útgerðina í Føroyum nógv biligari, enn hon kundi fáast í Íslandi.

Í mun til hin íslenska fiskimannin vann hin føroyski so stutt í bæði borð — í innlöguvirði og við biligum innkeypi av neyðsynjarverum sínum.

Onkur — og serliga íslenskir Framhald á 2. síðu

seg; men úrslit er einki komið — tvørturímóti. Teir komu aftur sum av »torvheimum«, ella enn meira tómhentir, tí sjómáarksspurningin høvdu teir næstan ikki borið uppá mál, og landingarmøguleikarnir í Onglandi blivu verri. Hesaferð má ikki vera farið fram eftir fummum. Tingið má klárt og greitt siga støðu sína — einki »fyrivarni« og einki »modus vivendi« má nú smoyggjast inn. Tingmenn megu nú allir standa sum ein maður, tí hettar er eitt fólkakrav. Til heystar eru Íslands grunnar stongdir fyri føroyingum, so um vit ikki flyta markið við Føroyar líka langt út, standa fiskimenn okkara bert við skerðum luti. Eg skjóti tí upp, at logmaður nú beinan vegin kallar saman tingið fyri at taka støðu til sjómáarksspurningin.

Gotu, 28. mai 1958.

I. Fr. Øregaard.

Frakland í álvar-samari stjórna-kreppu

Tíðindini úr Fraklandi hava verið titt og álvarsum í seinastuni og stóðan hjá tjóðini hevur verið sera hettislig, so hvørja ferð gloppað hevur verið frá útvarpinum, so hevur onkur broyting verið í hendinum.

Ílt er at siga hvussu endin verður, men nú er tó komið so langt, at Coty, forseti hevur givið boðskap, at um nú ikki ein semja fæst í lag, og endi á hesi stjórnaarskiftan, sum hevur verið landinum til miklan skaða, so fer hann at geva frá sær. Hann hevur tí heitt á tingið um at seta de Gaulle, sum tann mann, tjóðin gav sær í hendi í lagnarunum, til forsetisráðharra landsins.

Sum vera man hevur tingið ikki verið samt í hesi áheitan, og serliga hava kommunistar givið ílt av sær, og siga teir nú bart út, at teir ikki vilja vita av de Gaulle.

Eisini hava javnaðarmenn sagt seg vera ósamdar í eini loysn, sum gevur einum einstøkum manni alt ræðið í landinum, men stóðan er nú so mikið álvarsum, at ílt er at siga, um ikki eisini teir vilja geva eftir og lata de Gaulle koma til ræðið í eitt avmarkað tíðarskeið.

Seinastu tíðindi:

Áðrenn blaðið fór til prentingar, frættist, at tað helst fer at eydnast de Gaulle at mynda stjórn. Teir leiðandi í javnaðarflokkinum samráðast við flokkinn fyri at fáa hann at geva eftir, so stjórn kann skipast.

Handilsprógv

Hesir næmingarnir hava tikið handilsprógv (hmx) á Tórshavnar handilsskúla:

Ruth Andréson, Katrina Askham, Meinhard Dam, Sonne Frederiksen, Sólvá Gunnásson, Sam Chr. Hansen, Edvard Hermansen, Maritt R. Jacobsen, Lorenza Jensen, Anita Joensen, Frida Joensen, Jutta R. Joensen, Louisa Lamhauge, Margit Mortensen, Sonja Müller, Sólvá Niclasen, Kirsten Nielsen, Margit Petersen, Oddvør Petersen, Ása Skála, Anna L. Stephanson, Jákup Thomsen, Aslaug Viká, Kirsten Wolles.

Løgtingið verður sett miðkudagin

Landsstýrið samtykti seinrapartin í gjár at kalla lögtingið saman miðkudagin 4. juni kl. 10 til eykatingsetu at viðgera sjómáarksspurningin.

Kappróðurin útvarpaður

Kappróðurin í Klakksvík verður útvarpaður í kvöld kl. 17—19.

Herfyri frættist frá heldur linligum fiskiskapi í Grønlandi. Men nú hoyrðist aftur, at batningur er, og er linufiskiskapurin av tí besta, somuleiðis sum trolararnir fáa væl av fiski.

Løgtingið saman beinanvegin at viðgera sjómáarksspurningin

Geneve-fundurin gav einki úrslit í sjómáarmálinum, og setur nú hvort land sjálvt sitt sjómáark. Ísland hevur samtykt at boða frá, at til heystar er sjómáarkið við Ísland 12 mil.

Hvat gera føroyingar? Hvat ger lögting og landsstýri? Hetta eru spurningar, sum í dag eru samrøðuevni, hvar enn menn koma saman, tí eingin spurningur er so týðningarmikil fyri tann føroyska fiskimannin og harvið alt fólk, sum hesin.

Vit megu krevja, at logmaður nú beinanvegin kallar tingið saman til viðgerð av sjómáarksspurninginum. Landsstýrið kann ikki taka upp tingingar hvorki við danir ella bret-

ar, fyrr enn tingið hevur sagt støðu sína í hesum máli.

Allir menn hava nú ásaðnað, at støða javnaðarflokksins um at fylgja íslendingum í sjómáarmálinum var bein. Men allir menn eru eisini samdir um, at støða tingsins nú eigur at vera at fylgja Íslandi í hesum máli og beinanvegin samtykkja, at sjómáarkið við Føroyar verður sett til 12 sjómil. Tað má tí ikki henda, at landsstýrið ella menn, sum landsstýrið sendir, fara til samráðingar, tí hesir samráðingarmenn: Ole J. Jensen, Johan Djurhus, Fredrik Hansen, Dánial Niclasen og so logmaður sjálvur hava roynt

Misrøkir landsstýrið lögtingsviðtøkur?

Hvussu er við samtyktini um studning til opnar bátar heima og í Grønlandi?

Sum øllum kunnugt varð samtykt at veita studning og lán til opnar bátar í Grønlandi og heima í Føroyum.

Hetta var í lagi, men nú frætta vit at menn, sum søkja um studning og lán til bátar til útróðurs í Føroyum, fáa til svar frá landsstýrinum, at teir kunnu fáa rentufritt lán. Hetta er rúkandi galið og misrøkir av samtykt lögtingsins, sum var, at bæði studningur og lán skuldi veitast eisini monnum, ið byggja opnar bátar til útróðurs herheima. At annað verður práktiserað, mótmæla vit sum uppskotsstillarar.

Første fuldstændige værk om Færøerne

Før første gang foreligger der nu et værk, der giver klar og udtømmende besked om Færøerne.

Det er udgivet af Dansk-Færøsk Samfund med støtte af Dansk-Færøsk Kulturfond og er en længe savnet oplysningskilde for alle, der ønsker at skaffe sig kendskab til Færøernes natur, kultur, erhverv og historie. Værket foreligger både i dansk og færøsk udgave.

Værkets 32 artikler er skrevet af 19 færinger og 9 danske, der hver især

repræsenterer en særlig sagkundskab inden for sit emne.

De navne, der står bag såvel værket som redaktion som dets enkelte artikler er den sikreste garanti for dette værks høje standard.

„FÆRØERNE“ er et værk, som enhver, der har tilknytning til Færøerne, vil være stolt og glad ved at eje, et værk, som alle, der vil lære disse øer med deres særprægede natur og kultur at kende, bør anskaffe sig.

Et værk værd at eje

REDAKTION: Amanuelis, mag. art. Napoleon Djurhuus, bibliotekar, mag. art. Ole Jacobsen, professor, dr. phil. Christian Matras, professor, dr. phil. Arne Nøe-Nygaard, arkitekt M. A. A. Arne Ludvigsen, lektor, cand. mag. Jørgen Steining.

2 bind tilsammen 720 sider, 300 fotografier, 4 i farver. Dansk og færøsk udgave. Hæftet 97,- kr. VB 137,- kr.

INDHOLD: Geologi — botanik — dyreliv — fugleliv — havdyr — klima — strømforhold — fortidslevn — bygdekirker — ældre historie — nyere historie — det gamle bondesamfund — husbygning — husflid — håndværk og redskaber — klædedragt — badebygning — bådskeri — fuglefangst og grindedrab — dansen — kirken — undervisning — kulturelle institutioner — sproget — folkedigtning — nyere digtning — pressen — bildende kunst — musik — fiskeri og fiskeeksport — landbrug — handel — håndværk og industri — lovgivning og administration — Tórshavn.

I KOMMISSION HOS
DET DANSKE FORLAG